

Gidsengids

nr. 236 - lente 2016

Foto Henk Eitink

enschede

AGENDA

Wanneer	Start	Activiteit	Waar / info
18 maart	14.00 uur	Het raadsel van Stokhorst, een stadswandeling	NIVON-centrum, Dotterbloemstraat 120
31 maart	19.30 uur	Algemene ledenvergadering	NIVON-centrum Dotterbloemstraat 120
1 april	9.30 uur	Voorwandelen schoolwandelingen op het Groot Brunink	
4-22 april		Schoolwandelingen op het Groot Brunink	
10 mei	9.30 uur	Vergadering schoolwandelwerkgroep	Abraham Ledeboerpark, Lammerinkswönnerr
5 juni		Actie en belevingsdag op het Ruthbeek	
6 juni	9.30 uur	Voorwandelen brugklasactiviteiten op het Aamsveen	
7-10 juni		Brugklasactiviteiten op het Aamsveen	
11 juni		Slootjesmiddag	Zweringbeekpark
26 mei	14.00 uur	Wandeling, alleen voor IVN-leden over de landgoederen 't Amelink en 't Welna , door de heer E. de Roode	Op de grote parkeerplaats van Het Bouwhuis (vanaf de Blijdensteinbleekweg). Tel. 053-4336990
23 juni	14.00 uur	De bomen van Bolhaar - Park de Kotten, een stadswandeling	
woensdag	9 – 12 uur	Heemtuin-werkochtend	Tel. 053-4773340

Kijk eens op onze website en zie daar de Gidsengids in kleur!
 Bent u bereikbaar via e-mail, dan verzoeken we u vriendelijk uw e-mailadres door te geven aan het secretariaat.

VAN DE VOORZITTER

Deze Gidsengids bevat de uitnodiging voor de Algemene Leden Vergadering op 31 maart in het NIVON gebouw. Een groot deel van dit blad is dan ook gevuld met de agenda voor de jaarvergadering en het jaarverslag van 2015. Het bestuur hoopt daar weer veel leden te ontmoeten voor een nuttige vergadering en een gezellige avond!

Er zijn weer leuke verslagen over de activiteiten van de afgelopen maanden geschreven door verschillende leden. Zoals: de wandeling vlak voor kerst door Deppenbroek. Het was toen zulk “griezelig lekker” weer dat het meer voorjaar leek dan winter. En de Nieuwjaarswandeling door het Welna. Beide zeer informatief beschreven!

Een wat ingewikkelder verhaal, maar zeer de moeite waard om je in te verdiepen is het verslag van de informatieavond in Nijverdal over de *Nieuwe Wet Natuurbeheer* door Chris. De rol van vrijwilligers en andere burgers wordt er alleen maar groter op, ook om een oogje in het zeil te houden en zo nodig een zienswijze of bezwaar in te dienen.

Lidy Vrijheid brengt verslag uit van de informatie avond van Landschap Overijssel over het voormalige vliegveld en de nieuwe natuur die daar binnen kort geopend zal worden.

Celia was met Anja naar de inspiratieavond voor de Slootjesdagen en doet daar uitgebreid verslag van. Leuk om te lezen, maar ook nuttige lectuur voor iedereen die mee wil helpen met onze slootjes middag op 11 juni in het Zweringbeekpark. Als iemand er meer over wil weten willen Celia en Anja er vast nog wel wat over vertellen. Twee leden van de afdeling volgen de Natuurgidsencursus in Oost Achterhoek: Erika vertelt ons hoe ze de start van de cursus ervaart.

Komend voorjaar worden onze leden ook in de gelegenheid gesteld een cursus te volgen: over boomkijkers dit keer. De (voorlopige) aankondiging vindt u ook in deze Gidsengids.

Ik wens alle lezers een mooi voorjaar met veel spannende natuurbelevissen!

Hanneke van Dorp

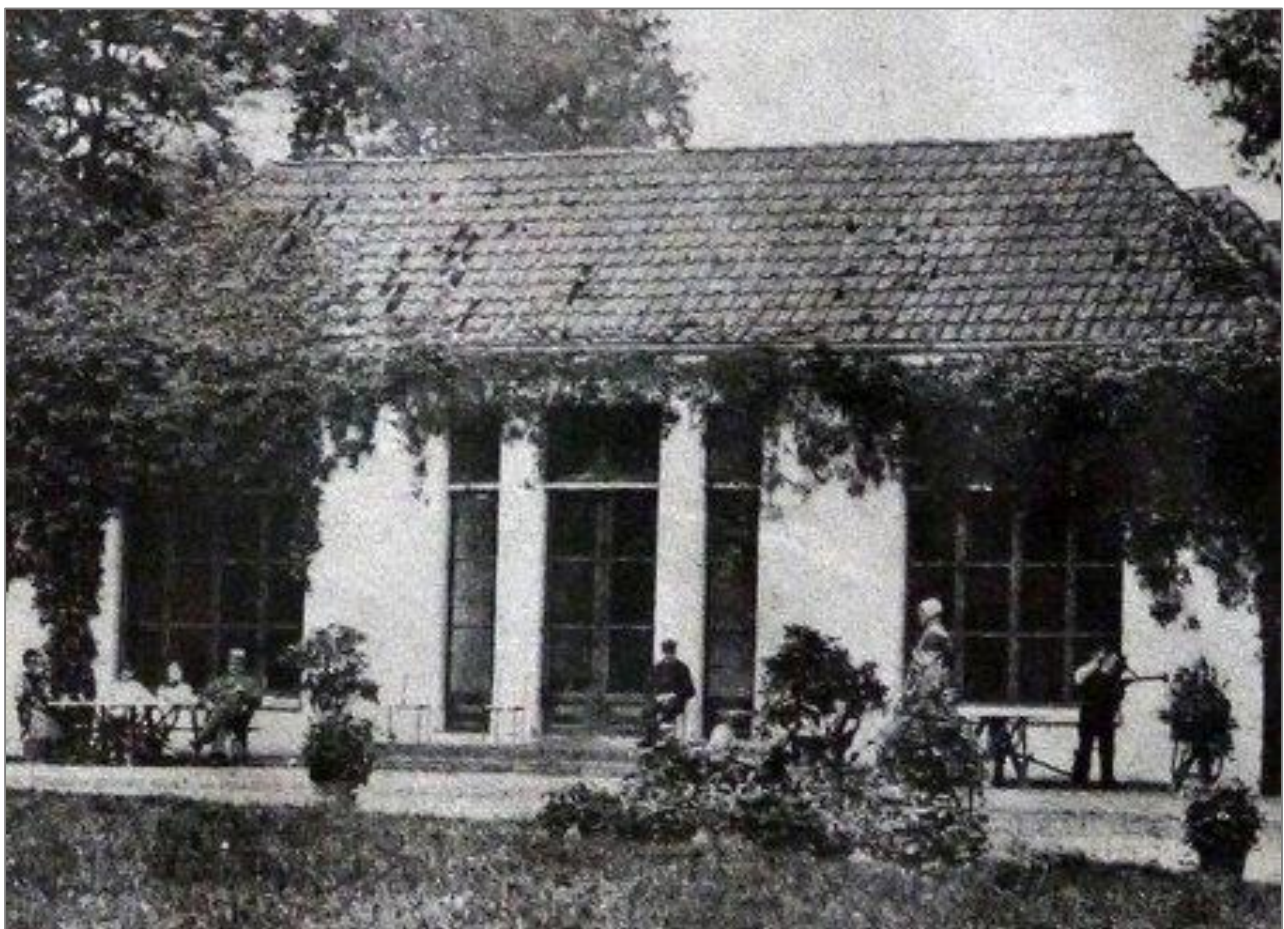
NIEUWJAARSBIJEENKOMST OP ZATERDAG 9 JANUARI 2016

Traditiegetrouw kwamen we gezellig bijeen om elkaar een gelukkig nieuwjaar te wensen als leden en donateurs. Deze keer kwamen we bij Brasserie Het Vrijdag bijeen. Om te starten met een wandeling door Landgoed `t Welna en `t Amelink. We startten vanaf de Steenweg richting `t Bouwhuis. Ik vond het een leuke en leerzame wandeling.

Omdat ik zelf gewerkt heb bij het Bouwhuis en daar menig keer met cliënten heb gewandeld kwam ik er achter dat ik tijdens deze wandeling met andere ogen ging kijken naar dit landgoed. En gelegenheid had om meer informatie tot mij te nemen. Met mij waren er natuurlijk meer geïnteresseerden van het IVN.

Vanaf de Steenbeltweg liepen we richting Welnaweg tussendoor naar het Bouwhuis woongemeenschap. Op de route kwamen wij uit bij de Villa Het Amelink.

Het schijnt zo te zijn dat de oude Villa Amelink oorspronkelijk stond op grond waar ook rekening werd gehouden om ruimte te creëren voor het bleken van de geweven stoffen. Dus was er een terrein nodig met afgewisselde sloten bedoeld voor het traditionele bleekproces. Na de 19de eeuw stopte dit proces bij de villa.

Villa Amelink rond 1870. De boerderij met een waarde destijds van 36000 gulden, kwam in 1857 in handen van de familie Blijdenstein

Het Amelink vormde het 'stamslot' van de familie Blijdenstein.

De gehechtheid aan het huis komt duidelijk naar voren uit het feit dat de ten noordoosten van Enschede gelegen buitenplaatsen van generatie op generatie binnen de familie Blijdenstein overgeleverd werden.

Van alle fabrikantenfamilies, bezaten de Blijdensteins hun landgoed Het Amelink het langst; van 1741 tot 1971. Omstreeks 1922 kreeg De Clercq de opdracht om op het landgoed een nieuw landhuis te bouwen dat in de plaats kwam van het oude huis dat op enige afstand van het nieuw te bouwen heeft gestaan. De architect ontwierp een landhuis met een vrij strenge voorgevel, die door de toepassing van bouwaardewerk enigszins opgefleurd werd. Gezien op de zij- en achtergevels doet het huis klassieker aan en herinnert dan weer aan de landhuizen in de Tudorstijl.

Bij het huis hoort een chauffeurswoning met dubbele garage, een tuinmanswoning en een theekoepeltje met een hoog rieten dak in de trant van de Amsterdamse school.

Villa Amelink, januari 2016

Daarna vervolgden wij het pad en kwamen verschillende boomsoorten tegen.

De twee opvallende zijn de mammoetbomen op het terrein. Een bij de vijver, deze heeft een omtrek van 5,10 en is ongeveer 36 meter hoog.

De andere boom staat bij de Villa en heeft een omtrek van 5,84 en is 21.4 meter hoog.

Daarnaast is er nog een mooie zomereik te vinden op het terrein aan de Blijdensteinbleekweg deze is ongeveer 35 meter hoog.

Via de Welnaweg gingen we weer richting het Vrijdag. Er hadden zich verschillende groepjes gevormd en ieder had zijn eigen leuke route om terug te keren naar het beginpunt. Hier werden wij opgewacht door verschillende leden van het bestuur. En ook stonden er heerlijke warme dranken met wat lekkers op ons te wachten.

De nieuwjaarsbijeenkomst was een groot succes!

Anja Cousijnsen

BIJEENKOMST NATUUR EN MILIEU OVERIJSEL TE NIJVERDAL **BETREFFENDE DE NIEUWE WET NATUURBESCHERMING**

Actueel: de Wet Natuurbescherming 2016 is op 15-12-'15 aangenomen in 1e Kamer! De presentatie was in handen van Gerben Mensink van Natuur en Milieu Overijssel, Fenneke van de Vegte van Provincie Overijssel en Niels Jeurink van adviesbureau Tauw.

De bijeenkomst was gericht op het informeren. De avond werd gepresenteerd in twee delen; a) wat behelst de wet en b) wat kun je doen als natuurbeschermingsorganisatie?

Wat behelst de wet? Presentatie door Fenneke van der Vegte

Kern van de nieuwe wet is dat het de bestaande Boswet + Flora & Faunawet + huidige Natuurbeschermingswet gaat vervangen waarbij de uitvoering niet geregisseerd wordt van de landelijke overheid, maar overgaat naar elke provincie. Bovendien is deze wet ingestoken op samenhang met andere beleidsterreinen waaronder economie.....

De nieuwe Natuurbeschermingswet is opgesplitst in 7 onderdelen;

1. Natuur visie – dit is verplicht onderdeel voor iedere provincie (en voor de landelijke overheid). Behoud van natuur is uitgangspunt; provincie Overijssel is er op dit ogenblik mee bezig dit te formuleren (zie ook planning hieronder).
2. Gebiedsbescherming - opgedeeld in 3 onderdelen; (1) aanwijzing van gebieden (volgt in grote lijnen Natura 2000) (2) opstellen van beheerplannen en (3) formuleren van instandhoudingsmaatregelen.
3. Houtopstanden - provincie wordt verantwoordelijk voor de formuleren van regels en handhaving. Echter de uitvoering komt te liggen bij iedere gemeente, en zal aansluiten op de zgn. 'Omgevingsvergunning'.
4. Soorten bescherming - gaat nu via de provincie (!); er komt een nieuwe indeling (zie soortenbescherming tweede presentatie)
5. Bestrijding schade en overlast - overlast is nieuw (gericht op soorten)
6. Tegemoetkoming fauna schade - via faunafonds maar wel verschil per provincie
7. Faunabeheer- en wild eenheid - nieuw is toevoeging van maatschappelijke partij die meebeslist. Onduidelijk is nog wat de eis is m.b.t. voorwaarden om als maatschappelijke partij te worden aangemerkt. Kern is dat de partij duurzaam beheer voorstaat (.....)

Planning: Doel is de wet te laten ingaan op 1 juli 2016. Hieraan vooraf gaat een GS besluit, wat dan vervolgens ter inzage wordt gelegd van 1 februari tot 14 maart 2016. Opletten dus!

Vragen uit de zaal

- Omgevingsvergunning via gemeente; vraag is of flora en fauna als toets standaard wordt meegenomen in de nieuwe wet? Ja, maar hoe concreet is nog niet duidelijk.
- Natuurkwaliteit en natuurkwantiteit; is dit genoemd in de nieuwe wet? Kwantiteit wel, echter kwaliteit staat niet 'expliciet' in de wet. Echter maar biodiversiteit wel en dat kan je als synoniem zien.
- Wordt er een boekhouding van soorten bijgehouden? Ja, dit moet gaan gebeuren. Feitelijk is dit impliciet als gevolg van internationale afspraken, waarin e.e.a. dient te worden aangetoond.

Wat kun je doen als natuurbeschermingsorganisatie? (Presentatie Niels Jeurink over Wet Natuurbescherming).

Wat kun je met de nieuwe wet?

- Bescherming van Gebieden en soorten : Natura 2000 en EHS (wordt qua benaming Natuur Netwerk Nederland NNN per medio 2016).

Voorbeelden; Dal van de Mosbeek - Uiterwaarden Zwarte Water - Wierdense veld (is nu nog niet toegewezen bij EHS)

- Beschermde natuur monumenten worden niet meer genoemd in de wet (zoals Oostermat bij Deventer Woldham bij Goor en Heide terreinen Twickel)

- Soorten bescherming

Hiervoor is een 3 deling gemaakt

1. Welke nu al beschermd zijn
 2. Soorten waarvan de bescherming vervalt (200 soorten - orchideeën jeneverbes heideblauwtje en verschillende vissoorten)
 3. Soorten die (weer) beschermd gaan worden: 100 ernstig bedreigde soorten, echter de lijst is niet volledig - met name 59 akker planten worden expliciet genoemd!
- Vogelsoorten: Nieuw is het opzettelijk doden; dit wordt aangemerkt als een verbod

Wat kun je als organisatie?

- meedenken over natuurbeleid
- meedenken over soorten bescherming: stimuleren (vb. grutto)
- meedenken over gebieden bescherming:
- monitoring: intensieve observatie waarvoor kennis hard noodzakelijk is (w.o. PAS = plan aanpak stikstof)

Door

- contacten te onderhouden met terrein beherende organisaties
- samen te werken met organisaties die veel juridische kennis in huis hebben

Wat kan je doen als de wet in werking is als natuurorganisatie (handhaving en procedures)?

Twee kenmerken worden toegelicht.

1. Besluiten worden 'appellabel'; d.w.z. dat je ertegen in beroep kunt gaan
2. Als je 'belanghebbende' bent kun je een handhavingsverzoek doen

Er is verder discussie geweest over de ervaringen met afgewezen bezwaren als gevolg van niet 'belanghebbende' te worden aangemerkt (geldt vooral bij juist de kleinere milieu organisaties). Ook het omzeilen van procedures door niet een 'besluit' maar een aanwijzing of een ander niet juridische term te gebruiken anders dan 'besluit'.....

Belangrijk zijn de periode waarin de provincie Overijssel haar visie ter inzage legt (periode 1 februari – 14 maart 2016) en samenwerking met terrein beherende organisaties, met name die over juridische kennis beschikken te intensiveren!

Enschede
15 december 2015
Chris Eijkholt

HET RAADSEL VAN STOKHORST

In de vorige gidsengids heeft u een verslag kunnen lezen van de groene stadswandeling door de wijk Stokhorst en de omgeving daarvan. Ik schreef daarin over een bouwwerkje of de restanten daarvan. Een wat mij betreft spannende plek waar ik allerlei verhalen voelde opborrelen, maar geen idee had naar wat het echte verhaal zou kunnen zijn. N.a.v. dat verslag heb ik wat reacties binnengekregen. Maar nog geen oplossing. Wat hierin ook niet echt meehielp was het feit dat ik de exacte locatie niet precies weet te omschrijven. Maar... 18 maart is het de bedoeling dat de wandeling weer gelopen gaat worden. Deze keer ook, naar we hopen, met publiek! Denkt u nu te weten wat de oplossing van het raadsel is, of bent u net als ik heel erg benieuwd, dan nodig ik u van harte uit om mee te wandelen en samen de plek op te zoeken waaraan wellicht een stuk historie kleeft.

Celia Horst

Het overleg tussen de landelijke besturen van IVN en KNNV heeft geleid tot een samenwerkingsovereenkomst, zie Persbericht. Zij willen op drie terreinen intensiever gaan samenwerken, t.w. cursuswerk/educatie, en in de algemene reiscommissie (ARC) en in de algemene Kampeercommissie (AKC) van de KNNV. Daarnaast willen ze graag inzetten op lokale samenwerking. Op beide websites is ook informatie te vinden.

Amsterdam/Zeist, 22-02-2016

Persbericht

IVN en de KNNV: groene kennis en educatie voor een breed publiek

De KNNV (Koninklijke Nederlands Natuurhistorische Vereniging) en IVN (Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid) hebben een samenwerkingsovereenkomst gesloten. Beide organisaties zetten zich in voor natuurstudie, natuureducatie en natuurbescherming.

Door nauwer samen te werken versterken de educatie van IVN en de grote natuurkennis van de KNNV elkaar.

In 2016 heeft de samenwerking tot doel samen te komen tot een breder en kwalitatiever cursusaanbod. IVN en de KNNV verzorgen jaarlijks al honderden cursussen gericht op natuur en landschap. Samen willen zij meer mensen bereiken met eigentijdse en hoogwaardige cursussen die mensen in staat stellen hun eigen leefomgeving beter te begrijpen. Wanneer mensen meer weten over de natuur, hebben zij meer oog voor de schoonheid en kwetsbaarheid daarvan. En dan zullen zij er ook meer zorg voor dragen.

Daarnaast is een concreet doel om de natuur dichterbij mensen te brengen, met name in de stedelijke omgeving. De twee organisaties gaan samen met anderen aan de slag in 'Operatie Steenbreek', om in zoveel mogelijk gemeenten in Nederland bewoners te stimuleren hun tuin natuurvriendelijk in te richten. Zij willen daarmee op een laagdrempelige wijze hun natuurkennis aanbieden aan een breed publiek, met veel praktische tips die uiteindelijk bijdragen aan groene en klimaatvriendelijke steden.

De samenwerking zal zowel landelijk, als op het niveau van de vele lokale afdelingen (170 bij IVN en 50 bij de KNNV) tot stand komen.

De organisaties zien de intensieve samenwerking als een opmaat naar een toekomstige nieuwe, brede natuurbeweging, gericht op natuurstudie, natuureducatie en natuurbescherming.

INTERNE STADSWANDELING DEPPENBROEK *(Ingekort door de redactie)*

Het is 17 december, met ideaal weer om een wandeling te maken in de wijk Deppenbroek.

Dit is niet slechts mijn waarneming op deze middag, maar die wordt gedeeld door Henk Brinks, Mieke Vlierhaar, Ineke Muijser, Hanneke van Dorp, Jan Willem Visschers, Tineke Eitink en Celia Horst.

Om ± 13.30 uur is dit gezelschap voornemens een 'Bomenwandeling' te maken. Maar welke? Er zijn twee opties: een routebeschrijving uit de midden 90-er jaren en een modernere versie anno 2005. De oudste route bestreek ook het meest noordelijk delen van de wijk Deppenbroek.

Vanzelfsprekend dringt zich de vraag op of het zinvol is beide gidsen te integreren tot één handzame flexibele en via het internet en de sociale media raadpleegbare versie. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om – aan de hand van de twee beschrijvingen en een gezonde dosis improvisatie en geheugentraining – toch maar op pad te gaan. Dat laatste gaat gebeuren.

Vanaf het punt van samenkomen bij 'Het Kompas' aan de Lijsterstraat lopen we door een pad naar de Koekoekstraat. De eerste opvallende waarneming langs genoemd pad is een [al of nog?] bloeiende én vruchtdragende Chaenomeles struik. U kent die wel, witte, roze of rode bloemetjes, gele vruchten en afschrikwekkende stekels. Een voorzichtige poging de smaak van de vruchten te ervaren beëindig ik voortijdig: zuur, bitter en keihard.

Langs genoemd pad staan ook mooie esdoorns.

Van de wijk Deppenbroek zijn we inmiddels de wijk Mekkelholt ingelopen, exacte wijk- \ buurtgrenzen zijn moeilijk waarneembaar. Wel waarneembaar is dat een rijtje woningen aan de Koekoekstraat er reeds lang gestaan moet hebben voor dat de eerste naoorlogse spade voor de twee 60-er jaren nieuwbouwbuurt wijkten de grond in ging.

Dat laatste weet ik uit eigen – beperkt oproepbare – waarnemingen uit mijn jongste peuter- resp. kleuterjaren. Een opoe van mij woonde aan de Koekoekstraat en haar bezocht ik geregeld, al dan niet met zachte ouderlijke dwang. Ik heb er vele voetafdrukjes achter gelaten.

Vorbij de kruising met de Mekkelholtsweg begon ooit het min of meer agrarische buitengebied van de gemeente Enschede, met boerderijen langs onverharde karresporen.

Voor ons duikt de toen zo geheten Mariaschool op, een pad leidt vandaar naar de dr. A.H. Coppesstraat. We zien daar goed ontwikkelde z.g. papierberken. Aan een stukje Dr. J. van Damstraat valt weinig te beleven. Maar zodra wij de Deurningerstraat oversteken en de Pierenkampweg betreden worden onze ogen getroffen door fraaie hultstruiken met rode bessen, die tot op deze dag, nog niet beland zijn in kerststukjes

of achter een schilderijhaakje aan in de overige elf maanden van het jaar vrij kale muren.

Een soortgelijk lot wacht de aldaar aanwezige berberistakken met ook fraaie bessen en zeer venijnige stekels niet, die lenen zich niet om de kerstdagen op te leuken.

Op korte afstand van de gebouwen van achterzijde het Gemeentelijk Lyceum, staan enige eiken die tot in de toppen overwoekerd zijn door de klimop, in de volksmond genaamd Hedera Helix. Zo lang de eiken vitaal zijn doorstaan ze wel een stevige winterse storm. Even terzijde, hoe lang moeten wij daar nog op wachten? En op vorst, sneeuw, gladheid, een Elfstedentocht? Klimaatverandering? M.b.t. tot dat laatste biedt de onlangs belegde internationale wereld milieutopconferentie in Parijs enig hoopvol perspectief en – met enig geduld – het einde van de huidige eeuw....! Zet de sneeuwschuiver maar alvast stand-by!

We zijn inmiddels aangeland in de wijk Bolhaar en na ± 58 voetstappen gaan we rechtsaf Park de Kotten in. Alweer zo'n zestiger jaren wijk, maar nu in een royale vroegere villatuin met omliggende parkachtige aanleg en veel forse inheemse bomen. Het is een locatie waar ooit een bekende textielnaam aan verbonden was. Thans kunnen aanmerkelijk meer bewoners genieten van een fraaie groene woonomgeving. Zij betalen daar allen weliswaar ook iets voor maar dan heb je ook wat! Een soort 'groenheffing' dus.

Het verschil met het gemiddelde gemeentelijk groenonderhoud is goed te zien, we zien zelfs aangeharkte zwarte grond, klaar voor fleurige groei en bloei in 2016!

Het volgen van de twee lichtelijk gedateerde routebeschrijvingen en het ontbreken van de geactualiseerde tekst wrekt zich zo hier en daar. Welk pad wordt bedoeld? Waar staan 'twee treurbeuken'? Ook navraag bij een met zijn hond wandelende 'inboorling' en een eenzame wandelaarster geeft geen uitsluitsel. Intussen worden onze ogen getroffen door veel prachtige exotische flora (bomen) maar ook door een fors uit de kluiten gewassen inheemse schoonheid t.w. een Taxus Baccata met in de nabijheid reeds vele nakomelingen. De benaming 'venijnboom' roept op tot waakzaamheid. En terecht, een paard, koe maar ook een mens overleeft snoeperige oprispingen niet.

Naast dit negativisme en ter compensatie, kan men tegenwoordig uit het snoeisel, de naalden, middelen fabriceren voor de behandelingen met chemokuren in het kader van de kankerbestrijding, dat dan weer wel!

Ook in het voordeel van de Taxus geldt de wetenschap, waarvan 'mijn lief' mij ongeveer een halve eeuw geleden in kennis stelde, dat de rode bessen een aanvaardbaar placebo leveren voor aankomende jongedames met té weinig zakgeld, door de licht vloeibare bes-inhoud uit te storten over de nageltjes, teneinde toch met tien gelakte nagels te kunnen pronken.

Altijd positivisme nastreven, toch?

Na enige heen weer gewandel, geduld, veel kennis en wetenschap in ons opnemend en in plaats van lopend over gebaande paden 'rücksichtslos' mosrijke, zompige gazons

doorkruisend, doemt aan een bosrand een treurbeuk op, eentje slechts en van bescheiden treurnis wekkende omvang. Een kleine inspectie in de directe omgeving van deze eenzame doorzetter doet vermoeden dat er ooit een evenmens treurend familielid gestaan moet hebben. Thans staat op die vermoedelijke plaats een enthousiaste jeugdige beuk, naar menselijke maatstaven in de puberale fase aangeland. Wie goed kijkt ziet dat de boom een duidelijk verticale voorkeuren heeft, geen treurende tak te bekennen. En dankzij de vandaag onwinterse temperaturen, zijn wel reeds de knoppen voor het volgende jaar goed zichtbaar.

We verlaten Park de Kotten, steken de Dr. Zamenhoflaan over en volgen de Lijsterstraat tot aan de J. Haydnlaan. Beweerd wordt dat een zekere componist Joseph Haydn in deze omgeving muzikale invallen kreeg die hij nadien, eenmaal weer thuis in Oostenrijk, bewerkte tot de meest oorstrelende klanken voor wie daar voor open staat.

Opnieuw blijkt dat men geen verre reizen hoeft te maken voor ontdekkingstochten. Na de Bolhaarslaan overgestoken te zijn komt een bedrijf in zicht dat voorheen een 'wasserij' genoemd werd, maar nu pronkt met de simpele en goed in het gehoor liggende benaming 'Clean Lease Fortex Locatie Enschede'. Na enige oefening lukt het ons dit foutloos uit te spreken en dat geeft ons het veilige gevoel weer aansluiting gevonden te hebben bij onze huidige maatschappij.

Ik besef nimmer zo ver doorgedrongen te zijn in de wijk Bolhaar, ofschoon mijn schoonmoeder vele jaren in de directe woonde en ik (dus) menig gezellig (nu, ja...) uurtje in de wijk heb doorgebracht.

Ongewild en onbewust vorm ik samen met Jan-Willem de kop van het achtkoppige wandelgezelschap, het peloton even achter ons latend. Op onze ontdekkingstocht doemt voor ons plots een onduidelijk bouwseltje op, in eerst aanblik in goede staat, maar zonder enig venster o.i.d.; wel is er toegangsdeur. De eerste gedachte is een transformatorhuisje, of...? Ook geen waarschuwingen 'Hoge spanning, levensgevaar'. Om het bouwsel staat een hek met een poortje. Nieuwsgierig als wij zijn openen wij, zonder enige weerstand te ontmoeten, het hekje. De volgende niet te beheersen uitdaging is uiteraard de toegangsdeur, een roestige zware ijzeren deur te openen. Als wij de deurlink ter hand nemen gaat er, ook zonder passende sleutel, een klein wereldje voor ons open! Een deels opgebroken vloertje, vrij nieuwe elektraleidingen met een stopcontact en een disfunctionerende lamp aan het plafond. Het is er niet muf, vochtig of wat dan ook. De indruk is dat er recentelijk nog gewerkt is.

Toch maar eens navragen wat de bestemming van het bouwseltje is.

De Deurningerstraat is reeds in zicht met aan de overkant 'Het Kompas'. Uit mijn jonge jaren, .d.w.z. de jaren negentig, herken ik veel in het gebouw. Ik had er wel eens bijeenkomsten, overleg, afspraken e.d. Ik open de deur aan de zijde van de IJstraat, treed een hal binnen, zie een eenzame oppassende en beherende man naar een scherm kijken en vraag hem – tegen beter weten in – of ik mag doorlopen naar de

andere zijde van het gebouw, waarvan ik weet dat ook daar een in- resp. uitgang moet zijn. Dat mag! Eenmaal weer buiten zie ik dat mijn fiets er nog staat zoals ik 'm heb achter gelaten. Ik wacht tot de rest van het gezelschap mijn 'doorbraak' door Het Kompas volgt. Niet dus.

Voor mij is dat een vroegtijdig einde van de rondwandeling. Ik ben onkundig van het staartje van de twee verschillende routebeschrijvingen en derhalve mis ik de laatste gezamenlijke ± 459,96 strekkende meters.

Teneinde toch op een menswaardige wijze afscheid van het 'medekilometersvretende' – mooi woord voor verwoede scrabbelaars! – gezelschap te willen nemen zoek ik per fiets in de nabije omgeving en ontwaar gelukkig mijn zeven door bomen gefascineerde medewandelaars.

Peter Baarslag

VERSLAG VAN EEN INSPIRERENDE AVOND IN HET DOMINICANENKLOOSTER, ZWOLLE 17 FEBRUARI 2016

Het onderwerp voor deze avond: de slootjesdagen.

Met een stuk of dertig deelnemers (waaronder Anja en ik vanuit onze afdeling) startten we de avond onder het genot van een broodmaaltijd met daarbij een heerlijk kopje soep.

Na de maaltijd werden we in de zaal ernaast uitgenodigd.

We startten met een rondje voorstellen. Wie ben je, waar kom je vandaan en wat zijn in het kort je ervaringen met de slootjesdagen. Heel diverse verhalen kregen we te horen: van géén ervaring tot jarenlange door de wol geverfde ervaringsdeskundigen. Sommige afdelingen pakken het heel groots aan en kiezen ervoor om op verschillende locaties activiteiten aan te bieden, anderen houden de slootjesdagen op het terrein van de plaatselijke ijsbaan, een terrein wat keurig afgebakend is en in rasters is opgedeeld door de sloten/greppels die over het terrein lopen. Bij sommige afdelingen komen honderden deelnemers op avontuur, anderen zijn blij met een handje vol.

Het is natuurlijk in die zin ook afhankelijk van wat je als afdeling in huis hebt. Hoe groter je bent, hoe meer je kunt doen. Maar het begint natuurlijk allemaal met inspiratie en organisatie.

Daar ging het dan ook verder over deze avond.

Bertina Heijns (www.natuurcontact.nl) vertelde ons allerlei dingen over hoe zij in haar werk met kinderen allerlei activiteiten rond het water doet. Ze had een aantal goede en voor ons denk ik ook bruikbare tips die ze liet zien. Zo had ze bijvoorbeeld een tafel met daarop allerlei tastbare dingen. Van dode, gedroogde insecten, huidjes,

vleugeltjes, schedeltjes, e.d. in potjes tot een heel aantal gelamineerde foto's van dieren en activiteiten die ze rond dit thema gedaan heeft. Ook lag er een naslagboek bij en zoekkaarten.

Door zo'n gevulde tafel op de plek van de activiteit neer te zetten, wek je de nieuwsgierigheid en tegelijk heb je ook materiaal bij je om dingen beter te kunnen uitleggen. Al legde Bertina de nadruk op het feit dat je niet alles hoeft te weten, niet van ieder beestje de naam hoeft te kennen. Haar tip was: kies er eentje uit waarvan je zeker weet dat je die gaat tegen komen en verzamel daar zoveel mogelijk weetjes over. Dat kun je dan vertellen. Een spannend verhaal helpt daarbij! Laat de kinderen kijken en vergelijken. Wat zou het zijn? Probeer te stimuleren en motiveren. Durft het kind iets niet aan te pakken, haal vader of moeder over het te doen. Hoe trots kan een kind zijn op zijn stoere mama die zomaar een bloedzuiger op haar hand durfde te houden! Ze zijn te klein om je op te kunnen eten, dus waarom zou je er bang voor zijn? Toch zijn er ook wel akelige bijters bij. Die kun je beter tussen duim en wijsvinger vasthouden in plaats van op je platte hand. Hun schildje/skeletje is sterk genoeg, dat kunnen ze wel hebben. Met kieuwen moet je wel uitermate voorzichtig zijn. Dit zijn de beestjes die je beter niet op de hand kunt houden maar vanachter het raampje van bak of potje moet bekijken.

Verder had Bertina wat nep-kikkers bij zich om daarmee te laten zien hoe je ze het beste kunt benaderen om te vangen, maar ook hoe je ze vast houdt.

Bertina legde uit hoe je het best een kikker in het water kunt vangen: maak van je hand een eilandje, je hand onder de kikker brengen en dan rustig omhoog halen. De kikker blijft zitten, hij voelt zich niet bedreigt.

Het stimuleren van het zoeken en goed kijken kan ook door prijsjes uit te reiken: de gekste vondst, wie weet wat het is, de mooiste tekening, enz..

Bertina legde ook uit dat het nuttig is om de kinderen (en ouders) te begeleiden in het schepnetten. Dit om je netten en de deelnemers heel te houden, maar ook om te voorkomen dat je plek in een grote modderpoel verandert waarin niets te zien valt. Een goede tip was: vis als een reiger: onhoorbaar, onzichtbaar. Dus niet boven het water hangen, maar zachtjes lopen/sluipen, stil staan en goed kijken alvorens je met een gerichte beweging gaat scheppen. En heb je dan een kikker in je net, roep dan "KIKKER!!!" een ander kan dan zijn net op die van jou leggen om vervolgens de kikker op een veilige plek voorzichtig uit het net te halen.

Help de kinderen zich in te leven in het dier en zijn omgeving. Heeft het dier een vader en moeder, kinderen? Waar woont hij? Hoe ziet zijn huis eruit? Waar is het van gemaakt? Zet hem dus niet terug op een plek waar hij de weg niet kent, maar breng hem weer (voorzichtig) terug naar zijn eigen huis.

Een andere tip die we mee kregen was dat je er op voorbereid moet zijn dat je ook zieke of dode dieren tegen kunt komen. Ga het gesprek niet uit de weg. Heb het hier van tevoren eventueel met elkaar over als je dit zelf lastig vindt, zodat je weet naar wie je de kinderen door kunt verwijzen.

Verder had Bertina nog wat suggesties die ik hier kort zal noemen.

- Met behulp van een rol plastic zakken een slootje/ stroompje maken en daar water door laten stromen. Experimenteren met vormen, hoe loopt het water?
- Met behulp van wilgentenen een kikkereilandje/ bootje vlechten.
- Een mobiele sloot maken in bv. een broodtrommeltje. Hiervoor heb je wat klei, plantjes en natuurlijk water nodig.
- Bruggen bouwen van materialen die je vindt in de omgeving van het water.
- Pitrus: wie kan de langste pit maken? Vertel en laat zien dat je hier een lampje mee kunt maken. Misschien zijn er wel opa's en oma's bij die dit nog van vroeger weten. Laat het hen dan voordoen.
- Een schub van een vis heeft jaarringen. Hoe oud was de vis? En hoe groot zou de vis geweest zijn?
- Een spel met fotokaartjes met op de ene zijde het dier en op de andere zijde wie hij eet en door wie hij gegeten wordt. Voedselkringlopen komen hierbij aan bod. Wat gebeurt er wanneer er vervuiling in het water komt?

Stephen Labib en Jade Hurkmans vertelden ons deze avond nog e.e.a. over communicatie rond activiteiten en ledenwerving. Hoe zet je je activiteit neer? Hoe zorg je dat je als organisatie zichtbaar bent? In het land, in de regio, maar ook in je eigen plaats? Naamsbekendheid! In dit verband noemde hij de samenwerking met het Plastic Soup foundation (grootste slootjestelling) en de film Meester Kikker, die eind juli in de bioscoop komt. Dit zijn plekken waar je ook het IVN zichtbaar kunt maken. Ook is er een zeer aantrekkelijk filmpje gemaakt waarin de slootjesdagen aangekondigd worden. Deze zal via de sociale media verspreid gaan worden. Verder levert het landelijk bureau materiaal (denk aan een opzet voor flyers en visitekaartjes die je aan kunt passen aan je activiteit) aan wat gebruikt kan worden en is er natuurlijk de facebook-pagina van het landelijk IVN. Hierop is ook een overzicht te vinden van de activiteiten die gepland zijn.

Ook werd de landelijke nieuwsbrief van Scharrelkids genoemd. Om deze te krijgen, kunnen mensen zich aanmelden via de site. Dit is een maandelijkse nieuwsbrief met daarin allerlei leuke weetjes en feitjes. Een lesbrieft ter inspiratie voor de slootjesdagen is nog in ontwikkeling.

Zorg dat je tijdens de activiteiten bereikbaar bent voor mensen. Wees herkenbaar. En deel je ervaringen. Waarom is het IVN belangrijk voor jou? Vertel wat je zoal doet als afdeling. Zoek in het gesprek naar raakvlakken en herkenning. Wijs mensen op facebook en website. Durf te vragen. En spreek mensen persoonlijk aan.

Verder werden we geïnformeerd over "Ons IVN". Dit is een besloten groep waar je alleen d.m.v. uitnodiging lid van kunt worden. Het lijkt in zekere zin wat op facebook en is een platform om informatie uit te wisselen en vragen te stellen. Om het overzichtelijk te houden en geen overdosis aan input te krijgen is er voor gekozen dat niet alle leden van de afdelingen hierop hoeven. Informatie die relevant is kan binnen de afdeling gedeeld worden.

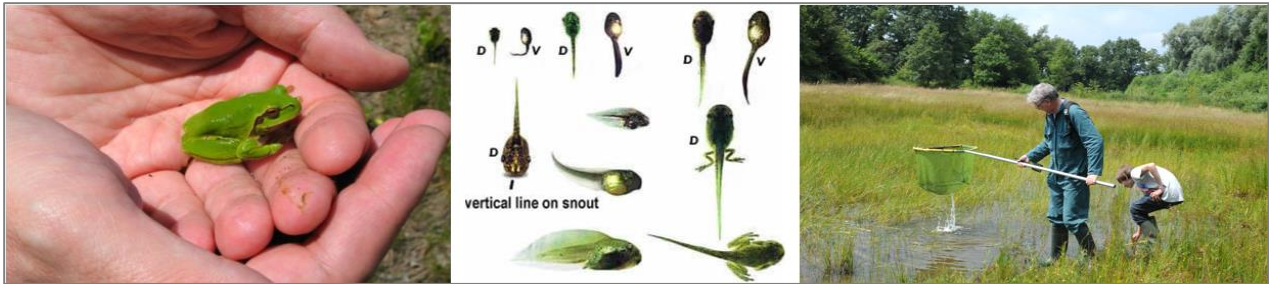
Al met al was het een zeer zinvolle en inspirerende avond. Het was zeker de moeite waard om hiervoor naar Zwolle af te reizen!

En wat betreft onze slootjesmiddag straks in juni... ik kan haast niet wachten tot het zover is! Ik hoop dat we met een hoop enthousiaste gidsen weer veel kinderen een hele leuke middag aan het water kunnen geven die ze zich later als ze volwassen zijn nog zullen herinneren. Want de liefde voor de natuur begint toch met plezier beleven in de natuur!

Celia Horst

CURSUS BOOMKIKKERS INVENTARISEREN

door: Tariq Stark en Hanneke van Dorp

Beeldmateriaal EnHOe

Komend voorjaar willen IVN Enschede, Natuurwerkgroep EnHOe en Natuureducatief bedrijf Rhinella VOF een cursus organiseren voor mensen die willen helpen boomkikkers te inventariseren in de Esmarke en rond het Aamsveen. We hopen dan ook uit te zoeken in wat voor poelen in de Esmarke en rond het Aamsveen boomkikkers zich het succesvolst vermenigvuldigen en hoe we deze unieke soort in het gebied kunnen behouden. Vrijwilligers spelen daar een sleutelrol in.

De cursus is bedoeld voor leden van IVN, EnHOe en vrijwilligers van Landschap Overijssel, die daadwerkelijk bereid zijn de komende jaren wat tijd vrij te maken voor inventarisatie of monitoring werk aan boomkikkers. Tariq Stark (Rhinella), afgestudeerd ecooloog met veel kennis van amfibieën, zal de docent voor deze cursus zijn. Hij zal ons vertellen over de ecologie van de boomkikker in Nederland, de historie van de soort, praktische handvatten voor de inventarisatie en monitoring (van het veld tot beheer van gegevens), habitatbeheer en de begeleidende amfibieënsoorten die de poelen delen met de boomkikkers. Daarnaast wordt er ook aandacht besteed aan voortplantingssucces door jonge boomkikkertjes te inventariseren.

De cursus zal volgens het voorlopige plan bestaan uit vier bijeenkomsten. Een theorie avond in april, een avond buiten in april of mei, in juni, juli of augustus een excursie buiten en daarna een eindavond over hoe te inventariseren en de gegevens in een online portaal in te voeren.. Van de deelnemers zal een nog nader te bepalen kleine bijdrage in de onkosten gevraagd worden. Wie deel wil nemen kan zich vast aanmelden op:

hanneke_van_dorp@planet.nl en tariqstark@hotmail.com

of via telefoonnummer : 053 4780392. Dan hoor je zo spoedig mogelijk meer.

Informatie over de boomkikker is te vinden op de site van RAVON:
[http://www.ravon.nl/ amfibieën boomkikker](http://www.ravon.nl/amfibieënboomkikker)

GEEN WINTER IN DE TUIN?

Kort na Sinterklaas begonnen afgelopen jaar de hazelaars en elzen al te bloeien. De dagen voor kerst zag ik nog bloeiend Robertskruid en Hennepnetel. In mijn tuin vlogen dagpauwogen en gehakelde aurelia's, de sneeuwkllokjes bloeiden volop. De herfst leek naadloos over te gaan in de lente deze keer.

Gelukkig waren en twee keer een paar dagen vorst in januari en februari: toch nog een beetje wintergevoel.

Gisteren, 23 februari, is het voorjaar echt begonnen.

Vanaf de tweede helft van januari bloeit het speenkruid in mijn tuin en sinds de tweede week van februari zijn ook de witte knopjes van de bosanemoon te zien. De aronskelken staan al weken vol in blad. Gistermiddag, 23 februari was de winter definitief voorbij: de dikke, donker groene kikker zat te zonnen op zijn vaste plekje op het mos langs de vijver. De laatste keer dat ik hem daar zag was in de week van kerst. Omdat het voorjaar nu dus echt begonnen was voelde ik dat mijn tuinwerk flink achter was gaan lopen. Het leek de hoogste tijd wat raapsteeltjes te zaaien. Dus maar gauw de laatste rommel uit de broeibak en wat compost erin zodat er gezaaid kon worden. Ik kreeg de klus niet af want ik werd door een hagelbui naar binnen gejaagd.

Daar was ik misschien wel blij mee. Ik heb de eerste voorjaarsverschijnselen altijd enthousiast verwelkomd, maar deze winter is het zo zacht geweest en alles in de natuur zo vroeg dat de klimaatsverandering zich opdringt. Het gebrek aan winter wordt beangstigend. Ik durfde de voorjaarswerkzaamheden in de tuin niet echt te beginnen en kon ook nog niet echt genieten van het moois, dat er eigenlijk nog niet mocht zijn.

23 februari heeft de kikker voor mij het voorjaar geopend. Hij bleef ook rustig zitten toen het hagelde. Ik ga er lekker van genieten en binnenkort mijn eerste groente in de broeibak zaaien.

En verder zal ik mijn best doen nog wat meer fossiele energie te sparen.

Hanneke van Dorp

*Gelukkig toch nog een beetje winter...
Twekkelo 16 februari, Celia Horst*

IVN ZOMERWEEK 2016

Nationaal Park het "Drents-Friese Wold"

Van 5 t/m 12 augustus 2016 organiseren wij weer de IVN Zomerweek.

Een compleet verzorgde excursieweek voor natuur- en cultuurliefhebbers vanaf 5 jaar. Samen met lokale (IVN-)vrijwilligers vullen we de week met een boeiend programma in de natuur, met een op de omgeving toegespitst thema. Iedereen vanaf 5 jaar kan meedoen. Wel gaan we er vanuit dat de deelnemers een redelijk goede conditie hebben, want soms staan er stevige wandelingen en/of fietstochten op het programma. Lidmaatschap van het IVN is niet vereist, wel een flinke dosis enthousiasme. Dus: alleen, samen of met (éénouder) gezin: schrijf je in voor een heerlijke actieve natuurweek in een mooi stukje Nederland.

Het gebied heeft een bijzondere flora en fauna en een verscheidenheid aan natuurgebieden, met veel bos en heide, vennen en hoogveen, zoals het Doldersummer veld, het Wapserveld, het Aeckingerzand of de Kale Duinen, de Ganzenpoel, het Aeckingermeer, het Fochteloërveen, een hoogveengebied van 3000 ha. en veel meer. De biologische maaltijden worden verzorgd door Edel Catering.

www.edelcatering.nl

Een enthousiast jeugdteam begeleidt deze week overdag de kinderen met op de natuur gerichte activiteiten, zodat ook de ouders zelf op excursie kunnen.

Accommodatie:

Wij verblijven op de rustieke accommodatie "Alberthoeve te Wateren (Dr.) te midden van het grote natuurgebied het "Drents-Friese Wold". Je kunt zowel binnen- als buiten slapen (tent, camper, caravan), maar omdat het aantal binnen slaapplekken beperkt is (28 personen in meerpersoonskamers), is voor diegenen die binnen willen slapen tijdig reserveren noodzakelijk.. Zowel de accommodatie als het kampeerterrein liggen beschut in het bos- en heidegebied en er is veel speelruimte.

Wij zorgen voor:

- Slaapruimte in 2 tot 8 persoons slaapkamers of u gebruikt uw eigen kampeermiddel
- Biologische maaltijden
- Koffie en thee
- Een afwisselend activiteitenprogramma voor volwassenen met o.a. excursies, lezingen en ontspanning
- Apart programma voor kinderen v.a. 5 jaar o.l.v. jeugdbegeleiders
- Fietsen kun je zelf meenemen of plaatselijk huren

Deelnamekosten:

IVN-ers en gezinsleden vanaf 14 jaar kamperen € 255,- ; niet lid € 275,-

IVN-ers en gezinsleden vanaf 14 jaar binnen slapen €285,- ; niet lid € 305,-

Kinderen tot en met 13 jaar € 130,-

Voor mensen met een minimum inkomen is een korting mogelijk

Verder informatie kunt u op de website bekijken: www.ivn.nl/zomerweek

of mailen naar: h.moonen3@kpnmail.nl of colettedehaas@hotmail.com

Per post naar: Harrie Moonen, Kapelaan Koopmansplein 63, 5212NV

's Hertogenbosch

GIDSENCURSUS EIBERGEN

Geïnspireerd geraakt door de cursus Landschapsgids, die ik volgde in 2014, besloot ik me aan te melden voor de IVN-cursus Natuurgids in Eibergen. Gelukkig was ik er op tijd bij want de groep zit echt vol met 28 deelnemers. Er is zelfs een wachtlijst. Natuurgids worden is kennelijk populair. Begin januari 2016 zijn we gestart.

De theorielessen zijn in het IVN-gebouw in Eibergen. Dat is te vinden over het bruggetje bij de Mallumse Molen, aan een zijtak van de Berkel. Achter het gebouw is een prachtige heemtuin, de Kruidenhof te Mallum. Een inspirerende omgeving!

Daar zit je dan met 27 andere cursisten, de meeste onbekend, en ook nog een groepje mentoren, koffiedames en bestuursleden, in een krap lokaal met een houten paal in het midden. Wat zal de cursus ons brengen?

Allereerst wordt er uitgelegd hoe de cursus is opgebouwd, wat wij als cursisten allemaal gaan doen, leren, meemaken. Een lijvige cursusmap ligt voor ons klaar, een mooi natuurboekje voor in het veld, een spiegeltje...

Om elkaar alvast een heel klein beetje te leren kennen volgt een voorstelrondje. Iedere cursist wordt met een kwartetkaartje gekoppeld aan een andere cursist. De opdracht is vervolgens om elkaar te interviewen en daarna elkaar voor te stellen aan de hele groep.

Thuis blader ik de notulen van die bijeenkomst nog eens door, lees een heleboel namen en verhalen...maar weet nog niet wie bij wat hoort. Dat zal zeker nog gaan lukken voordat de cursus om is. Ik heb nog de tijd tot half juni 2017.

zijtak van de Berkel bij de Mallumse Molen

Eén van de opdrachten die ik erg leuk vind is het bijhouden van een natuurdagboekje, dat gaat over een gebiedje in je eigen omgeving. Het is de bedoeling daar regelmatig naar toe te gaan om te ervaren wat er in de loop van negen maanden gebeurt in de natuur. Kijken, luisteren, voelen, foto's maken, noteren, thuis nazoeken wat en hoe. Mijn gebiedje is De Kersdijk, aan de grens van Glanerbrug. Ik maak er een blog van, te vinden op <http://kersdijk.blogspot.nl/> .

Ook Chris Eijkholt volgt deze cursus, zijn blog over Landgoed Zonnebeek is te vinden op <http://natuurdagboekje.blogspot.nl/?zx=baa7dfa27a6e8bfd> .

Regelmatig wordt ons verteld dat *waarnemen* zo belangrijk is. En dan wel zo objectief mogelijk. Beschrijf letterlijk wat je ziet, bijvoorbeeld kleur, vorm, grootte. Of ruik er eens aan en probeer de geur onder woorden te brengen. Bij de les over Bodem deden we per groep een bodemboring, en leerden daarbij een klein beetje grond op je hand uit te wrijven. Met een uitgetekend voorbeeld op papier kon je dan terugvinden of je met klei, zandige klei, of zand te doen had. Met een 'zandlineaal' kun je door vergelijking de grootte van de korrels bepalen.

met een zandlineaal de korrelgrootte bepalen...

Zo kom ik op de praktijklessen. Om de week op zaterdag gaat de hele groep op excursie om datgene wat op de theorieles is besproken in het echt te gaan beleven. De docenten zijn niet zomaar iemand, maar bevlogen deskundigen die ons enthousiast weten te maken. Zo zijn we met kaartmateriaal uit 1900 (gescand en geseald) in Eibergen op stap gegaan om te kijken hoe het landschap van nu er bij ligt vergeleken met dat van 1900. Zo vonden we een grote es terug als bebouwde grond, maar nog wel hoger dan de omgeving.

Op de site www.topotijdreis.nl kun je voor elk gebied in Nederland oude kaarten oproepen en zelf eens kijken hoe dat gebied in de loop van de tientallen jaren is veranderd (of niet).

Naast ingehuurde docenten geven de cursisten zelf ook voordrachten, als onderdeel van de opleiding. Zo mag iedereen een 'biologisch moment' doen: de hele groep aan het werk zetten met 'iets' uit de natuur wat op dat moment buiten te vinden is.

uilenballen pluizen

Zo hield Chris een biologisch moment met uilenballen van de Kerkuil op zijn erf, en ikzelf met verschillende soorten mossen. Van de voorbereiding leer je zelf heel wat en het is leuk die hele groep enthousiast te zien uilenballen pluizen of mossen natekenen. Na afloop geeft één cursist feedback, welke je in dank aanvaardt. Ook feedback geven en ontvangen hoort bij het leerproces.

Heerlijk om met een groep gelijkgestemden zo aan de gang te zijn, ieder op zijn manier, allemaal enthousiast. Dat worden nog hele mooie maanden tot juni 2017.

Erika van Oldeneel

INFO-BIJEENKOMST LANDSCHAP OVERIJSSSEL IN SAVONIJE, LONNEKER

10 april 2016, dan is het zover!

Naast de Lonnekerberg, een natuurgebied van landschap Overijssel van 140 ha, zal een stuk nieuwe natuur worden geopend van nog eens 140 ha.

Het gebied is eigendom van de Provincie en wordt op dit moment ingericht en ook nog beheerd door ADT. Landschap Overijssel hoopt in de toekomst beheerder te mogen worden. Eigenaar worden is gezien de prijs per vierkante meter niet haalbaar. In het gebied zullen wandelpaden, fietspaden en ook ruiterpaden aangelegd worden, voor een deel overlappend met reeds bestaande paden.

Naast deze nieuwe natuur is er nog steeds een vliegveld. Het ziet er naar uit dat dit gebruikt zal worden voor zakelijke vluchten en sloopvliegtuigen. Zo'n sloopvliegtuig komt op eigen kracht aangevlogen en wordt in onderdelen weer afgevoerd/afgevlogen(?).

En dan is er nog de Strip, aangekocht door de firma van Eck. Van Eck heeft nogal luidruchtige activiteiten in gedachten, waarvoor de gemeente ontheffing heeft gegeven. De toegestane hoeveelheid lawaai is vergelijkbaar met die van een industrieterrein.

Om de ontheffing die de gemeente heeft gegeven te kunnen aanvechten zijn er twee onderzoeken gedaan. Het eerste is een geluidsonderzoek door ALCEDO, waarmee in kaart is gebracht hoe het geluidsniveau op dit moment is op verschillende plaatsen op de Lonnekerberg. Het tweede onderzoek betreft de aanwezigheid van vleermuizen in het gebied door Henk Mellema en Richard Gerritsen. Dit onderzoek heeft uitgewezen dat er 11 soorten in dit gebied voorkomen. Het meest zeldzaam zijn de Bechstein en de Vale Vleermuis. Er komen heel veel gewone dwergvleermuizen voor. Zoals bekend zijn vleermuizen erg gevoelig voor geluid. Als ze in verwarring raken wordt foerageren moeilijk en worden de kraamplaatsen verstoord. Ze kunnen hun prooi niet meer vinden en het baltsen wordt lastig.

Jacob van Olst, van Landschap Overijssel, legde uit dat beide onderzoeken zullen worden ingebracht in de bezwaarprocedures. Medio maart '16 vindt de advisering van het voorontwerp plaats en medio juni ligt het MER-milieuonderzoek ter inzage. Er zullen dan opnieuw info-bijeenkomsten georganiseerd worden. Het Landschap Overijssel staat niet alleen.

Ook Volt <http://www.volt-twente.nl/pages/184845/Nieuws.html> voert actie evenals Stil <http://www.lonnekerberg.nl/>

Bent u intussen nieuwsgierig geworden naar het nieuwe natuurgebied? Ga kijken op 10 april!

Lidy Vrijheid
Lonneker, 23 februari 2016

MOESTUINTJE

“Jip heeft een eigen tuintje. Hij mag het zelf omspitten. En Janneke helpt. Nu is het tuintje omgespit en vader zegt: Vanmiddag zal ik jullie helpen. Dan gaan we zaaien. Wacht maar tot vanmiddag. Maar Jip en Janneke zijn zo ongeduldig. Ze willen nu meteen iets doen. Vader is naar kantoor en Jip zegt: Zullen we zelf bloemetjes zaaien? Goed, zegt Janneke. Hoe moet dat? Ik weet het niet, zegt Jip. Weet jij iets?”

Tot zover het avontuur van Jip en Janneke. Vroeger leerden we van onze ouders hoe je met zaadjes en bolletjes om moest gaan. We wisten dat worteltjes onder de grond groeiden en dat boerenkool niet in snippers in een zakje groeit. Vandaag de dag leven we in een kant-en-klaar maatschappij en hebben kinderen (en soms zelfs ook volwassenen) vaak geen idee waar hun eten vandaan komt en hoe het groeit. Maar het moes-tuinieren heeft weer iets aantrekkelijks gekregen en de supermarkten haken hier handig op aan. Vorig jaar werden de eerste moestuintjes bij de boodschappen uitgedeeld. (Vrolijk uitziende doosjes met daarin een beetje aarde en een paar zaadjes.) En ook dit jaar kunnen we deze kleine cadeautjes weer in ontvangst nemen.

Het verschil met vorig jaar is dat er deze keer ook hulp wordt aangeboden door het IVN. Met zeer aantrekkelijke filmpjes krijgen de moestuiniers in de dop instructies over wat ze moeten doen en hoe.

Wekelijks is er een journaal te volgen met daarin nieuwe tips en aanwijzingen.

Verder kun je je inschrijven voor een nieuwsbrief waarin je elke week weer nieuwe informatie krijgt die van belang is voor je groeiende groentjes.

Nieuwsgierig geworden? Kijk dan eens op ah.nl/moestuintje. En verwijt kinderen in de buurt of tijdens de schoolwandelingen er vooral naar door!

Celia Horst

Uitnodiging Algemene Ledenvergadering op 31 maart 2016 aanvang 19.30 uur in het NIVON Centrum

Gevraagd: Nieuw bestuurslid

Afgelopen bestuursjaar heeft Ruud Sluyter om gezondheidsredenen afscheid van het bestuur moeten nemen. Bovendien zijn enkele bestuursleden al langer in functie dan statutair toegestaan is. Er is dringend behoefte aan één of meer nieuwe bestuursleden. Wie tijd vrij heeft om het bestuur te komen versterken wordt daarom nadrukkelijk gevraagd zich bij het bestuur te melden. Dit kan tot op de Algemene Ledenvergadering. Welke functie een nieuw bestuurslid gaat bekleden kan in nader overleg bepaald worden.

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen, ingekomen post, vaststellen agenda
3. Verslag Algemene Ledenvergadering 26 maart 2015
4. Jaarverslag 2015
- 5 a. financieel jaarverslag 2015
b. begroting 2016
c. verslag kascontrolecommissie
d. verkiezing lid kascontrolecommissie
6. Samenstelling bestuur
 - Hanneke van Dorp - voorzitter
 - Mieke Vlierhaar - secretaris
 - Lidy Schans - 2^e secretaris
 - Dirk Nijenboer - penningmeester
 - Ineke Muijser - lid
7. Vooruitblik, w.v.t.t.k.
8. Rondvraag en sluiting.

Na afloop laat Hanneke foto's van vakanties naar Schotland zien.

VERSLAG ALGEMENE LEDENVERGADERING OP 26 MAART 2015

Aanwezig waren 19 leden.

1. Opening

Welkom door Hanneke.

2. Mededelingen

Jan Willem heeft baggerturf voor de schoolwandelingen in het Aamsveen.

Betsy Muntel heeft een ongeluk gehad en moet nog 6 weken in het Roessingh revalideren.

De heer Westerlo (oud-lid) is overleden.

3. Verslag vorige vergadering

Tineke stelt een vraag over de huurafpraak met het NIVON over het gebruik van hun gebouw.

De Natuur- en Milieuraad kun je raadplegen via Peter Baarslag en Lidy Schans. Het verslag van de vorige ALV wordt goedgekeurd.

4. Jaarverslag 2015

De Werkgroep Schoolactiviteiten had een goed verslag. Er wordt geconstateerd dat de schoolklassen groter worden. Er zijn meer gidsen nodig.

Het verslag van de Brugklasactiviteit van het Stedelijk lyceum is goedgekeurd.

Heemtuin landbouwplastic op akkertje in voorjaar eraf gehaald is goedgekeurd. De schoolwandelingen in het Aamsveen mogen van de terreinbeheerder niet meer in het broedseizoen plaatsvinden en worden voortaan in september gehouden.

Brugklasactiviteit van het Stedelijk Lyceum blijft wel in juni. Voorwandelen is op 29 mei a.s. o.l.v. Harry Koster.

De Motiemarkt heeft veel hoofdbreken gekost. D.m.v. kraampjes met informatie werd uitleg gegeven aan raadsleden wat de vrijwilligers doen voor duurzaamheid en natuureducatie. Raadsleden uitnodigen voor een schoolwandeling is een goed idee. Uiteindelijk gaat de bezuiniging voor dit jaar niet door.

Jacques Gerard stopt in juni bij de afdeling Duurzaamheid en Natuureducatie. Hij gaat op vrijwillige basis door, geassisteerd door Tineke. Het Jaarverslag wordt goedgekeurd.

5. Financieel jaarverslag

Financieel jaarverslag 2014 wordt goedgekeurd. Wel wordt opgemerkt door Henk Kaspers dat we het gebouw meer moeten gebruiken.

Het voorstel de contributie voor leden te verhogen naar €18,50 en voor huisgenootleden naar € 5,00 wordt na stemming aangenomen

Het verslag van de kascommissie wordt goedgekeurd. De kascontrolecommissie (Henk Caspers en Pim Bosman) hebben de stukken

gecontroleerd en in orde bevonden. De vergadering keurt het financieel jaarverslag goed. Als nieuw lid van de kascontrolecommissie wordt benoemd Jeanette Eisma.

6. Samenstelling bestuur

Hanneke van Dorp voorzitter, Dirk Nijenboer penningmeester, Mieke Vlierhaar secretaris en Lidy Schans 2^e secretaris, Ineke Muijser lid.

Hanneke is 25 jaar lid en krijgt de IVN-speld, een oorkonde en bloemen.

7. Vooruitblik

Op het programma staan de Schoolwandelingen, Sloopjesdag, Actie en Belevingsdag Rutbeek, Boomkikkerexcursie, wandelingen samen met Landschap Overijssel en het Nivon.

Het uitstapje wordt gehouden op 22 augustus 2015 en wordt georganiseerd door; Jeanette, Hanneke en Ietje.

Samenwerking IVN en KNNV : IVN-leden willen geen fusie wel samenwerking. Gidsengids; Tineke helpt Celia bij de redactie. Graag omslag in kleur. Om dit te kunnen bekostigen wordt er gezocht naar adverteerders en sponsors. Ook wordt er gevraagd om eigen verhalen toe te sturen voor de gids.

Peter Baarslag ; Ecologisch beheer van Tweekelerzoom is niet optimaal door veel zwerfvuil, NL-doet heeft veel vuil opgehaald.

Op Hof Espelo wordt 28 maart een opschoon dag gehouden.

Heemtuindagen in de gids vermelden.

Gereedschap bij de gemeente vragen.

Bijhouden jubilarissen en lief en leedpotje doet Wim Pauw.

8. Afsluiting

Na de pauze tonen Tineke en Lidy V. hun film over de Lonnekerberg met prachtige natuuroptnamen. Deze film is ook getoond in bejaardentehuizen met als doel : de natuur en natuurbeleving naar de niet-mobiele-oudere te brengen, gekoppeld aan de "Groene Visite". IVN Hardenberg en IVN Oldenzaal hebben werkgroepen die dit hebben opgepakt. Misschien ook iets voor Enschede ?

www.ivn.nl/afdeling/oldenzaal/werkgroepen/de-groene-visite

Kortom een geslaagde en leerzame avond.

Lidy Schans

JAARVERSLAG 2015

SCHOOLACTIVITEITEN (Henk Brinks)

In 2015 zijn wij als werkgroep in voorjaar, zomer en najaar weer actief geweest als school wandelgroep.

Voorjaar

In het voorjaar is ons werkterrein Landgoed Groot Brunink. Een landgoed in eigendom en beheer bij Landschap Overijssel.

Het is een vriendelijk landgoed ingebed in het Twentse hoevenlandschap. Dit landschapstype betreft gebieden die al eeuwenlang in cultuur zijn. Opvallend in dit vaak zeer kleinschalig landschap is dat vrijwel niets recht is, dus onregelmatig gevormde perceelsgrenzen.

Kinderen uit groep 6, maar ook combinatiegroepen 5-6 en een enkele 6-7 melden zich om 9.00 uur, worden opgesplitst in kleine groepjes en vertrekken met een gids.

In de periode 13 april t/m 1 mei hebben zich 12 groepen gemeld.

Aamsveen

De naam van dit hoogveengebied is waarschijnlijk terug te voeren op de Oud Germaanse stam **ama** (bron?) hetgeen zoveel als waterloop betekent. De Duitse naam is **Amtsvenn**.

Het betreft een grensgebied met bijzondere flora en fauna.

Het sponzige veenmos maar ook veenpluis, wollegras en pijpenstrootje, adelaarsvaren en koningsvarens, zonnedauw, struik- en dopheide, orchideeën.

We zoeken het op, laten het zien en vertellen erover.

Op de kluunplaats vertellen we over turfwinning in vroegere tijden voor eigen gebruik door boeren uit de omgeving van het veen.

Vanaf de uitkijktoren kun je het veengebied goed overzien.

Bij restanten beton vertellen we over het eens aanwezige smalspoor voor het transport van turf naar de turfstrooiselfabriek in Enschede.

De activiteit met de kinderen heeft plaatsgevonden in de periode van 1 juni tot 19 juni. 10 groepen hebben zich aangemeld met een totaal aantal leerlingen van 292 een aanzienlijk hoger aantal kinderen (172) dan in 2014.

Omdat in het voorjaar dit wandelgebied is aangemerkt als broedgebied en er geen verstoring van broedende vogels mag plaatsvinden, moeten we kiezen voor een andere periode.

Voor het schooljaar 2015 / 2016 kiezen we voor de periode van 1 tot 9 september.

Drie groepen hebben zich aangemeld. Een combinatie groep van de groepen 6 en 7 van de Sint Liduinaschool, groep 7 van de Prinseschool en een combinatiegroep groepen 6 en 7 van Drakensteynschool.

Met 89 leerlingen genieten we van het Aamsveen in de nazomer periode.

Najaar

Als afsluiting dit jaar weer de najaar activiteit in het Abraham Ledeboerpark.

Deze activiteit is voor de onderbouw, groep 4 en 5.

We gaan veel vertellen, maar de kinderen moeten zelf ook aan het werk.

Dus zoeken naar rupsen, regenwormen, pissebedden en slakken.

In de periode 28 september tot 14 oktober zijn we op pad geweest met 17 groepen kinderen van de onderbouw. 370 kinderen hebben een natuurbeleving meegemaakt waarin ze zelf actief zijn geweest.

De werkgroep bestaat uit:

Peter Baarslag, Pim Bosman, Henk Brinks, Hanneke van Dorp, Henk Kaspers, Betsy Muntel, Ineke Muyser, Dirk Nijenboer, Wim Pauw, Hans Peters, Bertus Pothast, Lidy Schans, Jan van der Stelt, Jan Willem Visschers, Tineke Eitink, Ietje Bijvank, Celia Horst, en Lidy Vrijheid, Frieda Zielman (algemene reserve)

Margo Smid door omstandigheden voorlopig niet actief.

Ruud Sluiter moet om gezondheidsredenen afhaken, Betsy Muntel is herstellende van een ongeval. Jan van der Stelt en Sjouke van der Zee geven aan om gezondheidsredenen minder inzetbaar te zijn. Als nieuwe leden mogen we welkom heten Anja Cousijnsen en Annemarie Steffens. Allemaal hartelijk dank voor inzet en enthousiasme.

Ook dank voor Jacques Gerard, nu als vrijwilliger en Thea Otten van de afdeling ONS natuureducatie.

Voor het voorbereiden en evalueren van de wandelingen zijn we samen geweest op 3 februari, 19 mei, 8 september en 3 november.

De schuur bij het Lammerinkswönner in het Abraham Ledeboerpark is de plaats van samenkomen.

Aantallen kinderen per kalenderjaar

jaartal	Groot Brunink	Aamsveen	Abraham Ledeboer park
2011	468	-	410
2012	449	53	550
2013	313	250	650
2014	225	172	634
2015	316	292 + 89 *	370

* Schooljaar 2014 / 2015 en 2015 / 2016

Schoolactiviteiten Het Stedelijk Lyceum

In 2009 voor de eerste keer op verzoek van het Stedelijk Lyceum met leerlingen op pad geweest in het Aamsveen om uitleg te geven over ontstaan van het hoogveen en de aanwezige flora en fauna.

Een activiteit die is geworden tot een geschiedenis, biologie en natuurles waarin wij van dinsdag 23 juni tot en met vrijdag 26 juni de leerlingen hebben begeleid.

Per dag komen gemiddeld 25 leerlingen verdeeld over kleine groepjes langs, om op drie opgestelde posten hun informatie te verzamelen.

Informatie die wij geven en de proeven die de leerlingen doen worden bijgehouden op de aan hen verstrekte werkbladen.

In het gunstigste geval zijn de werkbladen keurig ingevuld, maar het kan ook zijn geworden tot papier-maché.

Ook in 2015 weer een geslaagde activiteit.

HEEMTUINACTIVITEITEN (Jeanette Eisma)

En weer hebben we de hele winter door kunnen werken, echt winter werd het niet, wel nat. Je kunt toch merken dat er steeds meer regen valt en het weer veel grilliger wordt, ook vaak harde wind.

Op 21 januari hadden wij heemtuinoverleg in het Wönner over het komende seizoen: voor de komende Heemtuindag een datum prikken, thema bedenken etc.

Nieuwe vrijwilliger, David, welkom geheten; hij werkt nog steeds met veel plezier bij ons!

Op 18 maart voor het eerst weer buiten koffiegedronken wat ook altijd weer fijn is.

Op 1 april eerste 'Kievitseities' waargenomen (*Fritillaria meleagris*).

Het opgebrachte zand wordt bijna drijfzand door de vele regenbuien van de laatste tijd. Er zijn dit jaar veel braamstruiken gerooid door Yvonne die dat met verve doet!

In het voorjaar ruikt de Gagel heerlijk kruidig en een mooie bruine gloed hangt erover heen, hij of zij schijnt tweeslachtig te zijn!

Op 23 juni zal de Heemtuindag plaatsvinden, gelijk maar mooi weer bestellen!

Helaas was er ook vernieling in onze tuin, de Lindeboom op het grote grasveld werd in een onbewaakt ogenblik door oudere jeugd van onderste takken ontdaan, men ging er aan hangen en in klimmen. We hebben er wat van gezegd, moesten er een tak afzagen die teveel was omgebogen en de bast is opengespleten.

Op 21 juni was onze Heemtuindag die helaas geheel verregende. Onze handmaaier is het afgelopen jaar geslepen, maar hij wordt steeds slechter. De geruchten gaan dat er een nieuwe aan zit te komen, maar het blijft nog bij een gerucht.

Op 8 juli: Opnieuw meldt zich een vrijwilliger en gaat met verve aan de slag om onze schuur eens op te ruimen, wellicht iets te. Later blijkt dat niet iedereen erg gecharmeerd is en er ontstaat een conflict. Dit lijkt te zijn opgelost, maar toch weer niet en ze blijft weg helaas. Ook dit hoort erbij als je in een team samenwerkt.

Soms komt een vrijwilliger kennismaken, krijgt een rondleiding van Ton of een van de anderen, vertrekt weer en zegt tot volgende week....

De Twentse Landdag is op **20 september**. We overleggen op **19 juli** over het thema “de diervriendelijke tuin”, en de taken worden verdeeld. In een tweede overleg op **29 augustus** worden de puntjes op de i gezet. Het bijenhotel wordt gerestaureerd, ook met oog op de Twentse Landdag.

De kreet “tuindierenvriend” met een egeltje, bedacht door Celia, wordt op de buttons geplaatst, welke in eigen beheer worden gemaakt.

Het weer was mooi op de Landdag en er kwamen veel bezoekers. Geslaagd.

De akker hebben we voor de helft met zwart plastic bedekt om de kweek weg te krijgen. Dit had succes, nu de andere helft nog en een geul er omheen graven.

Pim leert van Hanneke de zeis “haren”, dat is een mooi geluid als je een eind verderop aan het werk bent!

Verder hadden we een mooie nazomer, met veel eikels op de nieuwe zandvlakte.

We zijn blij dat Ruud nog regelmatig bij ons werkt en ons heel open bijpraat hoe het hem vergaat, samen met zijn familie en daar steun van ontvangt, en het werken in de tuin hem goed doet, om nooit te vergeten.

OVERIGE ACTIVITEITEN IN 2015

*** Nieuwjaarsbijeenkomst** 10 januari

Ondanks veel regenbuien en een stevige wind gingen 12 leden op pad voor de nieuwjaar wandeling in de omgeving van ’t Vaneker, Noord-west Enschede. Na afloop was er koffie en thee met appeltaart bij Sprakel in ’t Bos.

*** Winterwandeling Lonnekermeer** 12 februari

Het was voor ons een zgn. interne wandeling. Maar de krant had het waarschijnlijk van de site geplukt en tot onze verrassing stonden er bij de start vele mee-wandelaars. De groep splitste zich al gauw in tweeën. Het is een prachtig gebied om te wandelen en iedereen heeft er van genoten.

Op 14 maart is onze voorzitter naar een **voorzittersconferentie** geweest. Een nogal unieke gebeurtenis voor IVN. Aanleiding was de toekomststrategie van IVN en de samenwerking met KNNV (zie GG nr. 233)

*** Excursie Stroïnk-Smalenbroek-Spik** op 7 april.

Het Smalenbroek ligt op de zuidflank van de stuwwal Oldenzaal-Enschede en is in beheer bij LO. Er waren veel Bosanemoontjes te zien en langs de Stroïnkbeek Speenkruid en Muskuskruid. Verder in het gebied Veldrus, Schaafstro en mooie houtwallen.

*** Vernieuwing binnen de afdelingen.** Hanneke, Ruud en Ineke zijn op 21 april naar een bespreking met naburige afdelingen in Haaksbergen geweest.

Wij zijn als afdeling hier verder niet actief mee bezig geweest.

* Op 18 mei werd **het plastic van de kluunplaats in het Aamsveen** gehaald en werd die schoongemaakt. Na afloop van de schoolwandelingen in Augustus werd het plastic teruggelegd.

* Op **Slootjesmiddag** 13 juni regende het behoorlijk. Met teil, net en loeppotje zijn we met enthousiaste ouders en kinderen in het gebied van de Oude IJsbahn, gelegen in de wijk tegenover Groot Brunink, een hele middag zoet geweest.

* **Actie en Belevingsdag Rutbeek** zondag 14 juni. Teiltjes met water uit de grote plas werden nauwkeurig bestudeerd op waterbeestjes en visjes. Vanaf 12 uur kwamen er veel gezinnen met kinderen.

* Op 15 juni heeft Hanneke een **wandeling voor leden van Aquariumvereniging Black Molly** geleid in het Stroinkbos.

* **Avondwandeling Lonnekerberg** 16 juni. Op een prachtige zomeravond gingen 40 wandelaars onder leiding van 3 gidsen op stap. Zij zagen o.a. bospaardenstaart, duivelsbeet, munt, klaverzuring, vingerhoedskruid, fluitenkruid, gevlekte orchis.

* **Jaarlijks uitstapje** op 22 augustus ging naar het Veenmuseum in Vriezenveen, alwaar een rondleiding. Men raakt telkens weer onder de indruk van het grote contrast van het leven toen met het leven van nu. De organisatiecommissie had een smakvolle lunch voorbereid. Daarna werd genoten van de vijfvertuinen van Ada Hofman en inspiratie opgedaan.

* **Lezing Bijen en bomen: partners in de stad** 10 september

Jan Zwienenberg wist ons die avond te boeien. Bijvoorbeeld een flinke kersenboom kan een opbrengst van 2 kilo nectar geven. Hij vertelde over de Wimperlinde die pas in september bloeit en dan nectar geeft voor bijen. Het is belangrijk te inventariseren welke bomen wanneer nectar afgeven. Verder kwamen veel leuke weetjes langs.

* **Cursus Landschapsgids Twente i.s.m. Landschap Overijssel**

Op 12 september werd de cursus afgerond met een module "Verdieping" en kregen 7 IVN'ers een officieel certificaat en kunnen zij wandelingen organiseren.

* **Twentse Landdag** 20 september. 's Morgens werden activiteiten met egelhuis, bijenhotelletjes, oorwurmpotjes opgebouwd en een sprookjeskikker in het pak gehezen. De opdracht was om met behulp van een zoekkaart bodemdiertjes in de composthoop te zoeken. Het was een zeer drukke dag en moe maar voldaan gingen we naar huis.

* 4 oktober **Paddenstoelenwandeling** in het Stepelerveld op de grens van Enschede, Hengelo en Haaksbergen. Nadat Natuurmonumenten de "bospest" had bestreden kwam hier een fraai natuurbos tevoorschijn. Deze locatie trok niet veel belangstellenden, maar dat betekent dat de gidsen veel uitleg konden geven.

* 4 oktober **Beestachtige zondag**. In een kleine versie egeltuinen konden kinderen met de egelhandpop spelen. Daarnaast waren er bakjes met compost, bladafval en met allerlei actieve diertjes waarin kinderen konden 'spitten'. De zoekkaart bodemdiertjes werd uitgedeeld voor thuis.

* **Wandeling Witteveen** op 23 oktober onder leiding van 3 gidsen van de cursus landschapsgids. 22 belangstellenden konden de herfst optimaal beleven: een bijzonder hoogveengebied met prachtige herfstkleuren en vele soorten paddenstoelen.

* **Nacht van de Nacht** 24 oktober

Bij de nacht van de nacht was ook dit keer weer een stilte wandeling, waarbij Hanneke als hulp-gids mee gelopen heeft. Verder waren er maar heel weinig IVN hulpkrachten deze keer.

* **Inspiratie dag Jeugd en Jongeren** op 31 oktober heeft als doel inspiratie opdoen en praktische tips uitwisselen. Er was keuze uit 7 workshops. Tineke Eitink is er als enige van onze afdeling naar toe geweest en in Gidsengids winter 2015 staat een uitgebreid en duidelijk verslag.

* IVN maakt deel uit van het **Boomkikker Platform Enschede**. Dit platform heeft een aantal keren overlegd, met de andere deelnemende organisaties wordt ook overlegd en samengewerkt, Dit jaar met name over de invulling van de Landelijke Natuurwerkdag van 7 november.

* 7 November **Natuurwerkdag**. Vier IVN'ers hebben meegeholpen een poeltje aan het begin van de Groot Bruninklaan 'geschikt' te maken voor boomkikkers.

Twee IVN ers hebben geholpen in de Esmarke om houtwallen en poelen te onderhouden voor de Boomkikker.

* 12 november **Interne wandeling Stokhorst**

Doel is deze wandelroute te updaten, het is eigenlijk een stadsrandwandeling.

* 17 december **Interne wandeling Deppenbroek-Bolhaar**

Doel is ook deze route te updaten en er een bommenwandeling van te maken.

Ineke en Hanneke waren op 26 november bij de **Districtsledenvergadering** in Nijverdal.

Het bestuur heeft 9 keer vergaderd in 2015.

LEDENMUTATIES

Nieuwe Leden:

Anja Cousijnsen, Adr. van Ostadestraat 30-24, 7545 DS Enschede

Sarine Inckel, Bergweg 475, 7524 CV Enschede

Nieuwe huisgenootleden:

Tinie Pauw, Weth. Nijhuisstraat 75, 7548 PV Enschede

Henk Eitink, Venderinklanden 52, 7542 MN Enschede

Nico van Diepen, Bouwhuishorst 23, 7531 EZ Enschede

Annemarie Steffens, Dahliastraat 75, 7531 DH Enschede

Johanna Nijenhuis, Pathmossingel 173, 7513 CG Enschede

Verhuisd:

Henk ten Cate naar: De Posten 795, 7544 LL Enschede

Celia Horst-Geijtenbeek naar: Burg. Stroinkstraat 375, 7547 RH Enschede

Margo Smid naar: Pijlhovenstraat 29, 7521 VS Enschede

Bedankt hebben:

Mw. G. Braam, Heutinkstraat 226;

Dhr. H. Gunnik, Aureliavlinder 11a;

Mw. A. Schaap, Roessinghsbleekweg 1-23;

Mw. C.J. Overbeeke, Espoortstraat 257-508.

Overleden: huisgenoot lid Henk Bijvank, Niermansgang 151

FINANCIËLE AFREKENING 2015 EN BEGROTING 2016

Aan de uitgave van deze Gidsengids is een bijlage van de financiën over het jaar 2015 en de begroting voor het jaar 2016 toegevoegd.

De afrekening over 2015 sluit af met een klein positief saldo van € 103,80.

Dit positief saldo is o.m. ontstaan doordat er geen gebruik is gemaakt van de reserveringen van de posten “cursussen leden” en “excursies”.

Ook de posten als “reis en verblijfkosten” en “administratie kosten” zijn onder de begrote bedragen gebleven.

Daarentegen is de post “inkoop propaganda materiaal” hoger uitgevallen dan begroot.

We zullen proberen om in de toekomst de posten “inkoop” en “verkoop” meer in overeenstemming te brengen.

Op de balans kunt u zien dat wij nogal wat contributies 2015 moeten ontvangen.

De nog niet betalende leden zijn door mij benaderd d.m.v. een brief, telefoon of e-mail en men heeft mij beloofd om de contributies voor 2015 alsnog over te maken. Ik ga er vanuit dat dit bedrag dit jaar binnenkomt.

De begroting voor 2016 geeft een negatief saldo van € 200,00.

Dit is niet iets waar je wakker van moet liggen.

De Gemeentelijke subsidie 2016 hebben wij dit jaar al ontvangen.

Hoe het in de toekomst gaat, weten wij niet.

Als de Gemeentelijke subsidie verlaagd wordt of helemaal verdwijnt, dan zullen wij moeten kijken naar de huur van het Nivon gebouw en deze huur moeten aanpassen naar ons eigenlijke gebruik.

De landelijke vereniging heeft de afdrachten van de afdelingen m.i.v. dit jaar verhoogd.

De afdracht van de leden is verhoogd van € 8,65 naar € 10,00, de afdracht van de huisgenootleden is verhoogd van € 1,50 naar € 1,60.

Deze bedragen zijn al verwerkt in de begroting 2016.

Voor de overige begrote posten zijn t.o.v. vorige jaren min of meer gelijk gebleven.

Mocht u over de inhoud van deze afrekening en begroting nog vragen hebben, dan zijn wij graag bereid om deze vragen te beantwoorden op de eerstkomende Algemene Leden Vergadering van 31 maart a.s.

Wanneer u niet in de gelegenheid bent om deze vergadering bij te wonen en u toch vragen heeft over de financiën, dan kunt u mij bellen of e-mailen.

Mijn gegevens kunt u vinden in het Colofon, laatste pagina van onze Gidsengids.

Dirk Nijenboer,
penningmeester

Colofon

*Instituut voor Natuureducatie en
Duurzaamheid, afdeling Enschede*

De Gidsengids verschijnt 4 keer per jaar.

Redactie

*Celia Horst-Geijtenbeek
Burg. Stroinkstraat 375
7547 RH Enschede
celia@jfhorst.nl
053-4343648*

Lidmaatschap IVN

*De contributie bedraagt voor:
IVN-leden € 18,50 per jaar,
huisgenootleden € 5,00 per jaar.
De minimale bijdrage voor
donateurs is € 12,00.
IBAN: NL05 INGB 0000 8388 83
t.n.v. IVN Enschede*

*Opzeggen:
schriftelijk vóór 1 december*

Website: www.ivn.nl/enschede

Webbeheerder

*Jan Willem Visschers
jwvisschers@gmail.com
053-4765535*

Bestuur :

Voorzitter

*Hanneke van Dorp
Wooldrikshoekweg 104
7535 DD Enschede
hanneke_van_dorp@planet.nl
053-4780392*

Secretariaat en ledenadministratie

*1^e secretaris
Mieke Vlierhaar
Bergweg 27
7524 CT Enschede
053 433 69 90*

*2^e secretaris
Lidy Schans
secretariaativnenschede@gmail.com*

Penningmeester

*Dirk Nijenboer
Van Riebeekstraat 95 7535 ZJ Enschede
dendirk@home.nl
053 4311364*

Leden

*Ineke Muijser
Broekheurnering 619
7544 TN Enschede
w.h.muijser@kpnmail.nl
053- 4762518*

Kopij graag inleveren voor 17 juni 2016
celia@jfhorst.nl